

Kdo, co X komu, čemu

Interrogative and personal pronouns in the dative

4. Doplňte správné formy kdo, co.

- (kdo) kupujete dárky?
- (kdo) kupujete oblečení?
- (kdo) telefonujete?
- (co) se smějete?
- (co) nerozumíte?
- (kdo) pomáháte?
- (kdo) dáváte květiny?
- (kdo) věříte?

5. Komu často telefonujete? Proč? Pak dělejte páry.

Například: Komu telefonuje manžel? – Manželce.

kamarád	maminka	kamarádka	tatínek	šéf	doktor	kolega	šéfka	bratr
kolegyně	sestra	sekretářka	babička	dědeček	doktorka	manželka	asistent	

6. Spojte čísla a písmena.

- Komu dáš ten parfém?
 - Komu musíš vrátit peníze?
 - Komu kupujete dárek?
 - Čemu se směješ?
 - Čemu nerozumíš?
 - Komu půjčuješ peníze?
 - Komu voláš?
 - Komu vysvětluje učitel gramatiku?
- A. Studentovi.
B. Manželce. Má ten parfém moc ráda.
C. Kamarádovi, protože potřebuje peníze na auto.
D. Tatínkovi. Půjčil jsem si 2 000 korun.
E. Matematice a chemii.
F. Kamarádce. Má narozeniny.
G. Teď volám šéfovi, a pak zavolám manželovi.
H. Tomu komikovi v televizi.

Osobní zájmena

	já	ty	on	ona	ono	my	vy	oni
<i>Short forms</i>	mi	ti	mu	jí	mu	nám	vám	jim
<i>Long forms</i>	mně	tobě	jemu	jí	jemu	nám	vám	jim
<i>After preposition</i>	mně	tobě	němu	ní	němu	nám	vám	nim

7. Doplňte krátké formy osobních zájmen.

- To je moje sestra. Telefonuju (ona) často.
- Mám ráda mého bratra. Věřím (on).
- Co to říkáš? Nerozumím (ty).
- Neslyším vás. Nerozumím (vy).
- Zavolám (ty) zítra.
- Budeme (vy) telefonovat často.
- Kamarádka nerozumí matematice. Pomáhám (ona).
- Studenti nerozumí gramatice. Učitel (oni) gramatiku vysvětluje.
- Pomůžeš (já), prosím?
- Napišete (my) brzy?

Pamatujte si:

Short personal pronouns (mi, ti, mu, jí ...) are members of the „Second Position Club“ (see page 229).

Co se ti líbí? – Líbí se mi...

Dative object-centered constructions

Eva: „Co se ti líbí v Praze, Tome? A co ti vadí?“

Tom: „Líbí se mi tady paláce, domy a kostely. Vadí mi špinavé ulice a špatný vzduch.“

Pozorujte:

Dative object-centered constructions express your age, your feelings and emotions, likes and dislikes. The person is the object (in the dative) of those emotions and feelings, as if he/she was exposed to it (compare accusative object-centered constructions on page 98).

NOTE: short personal pronouns (mi, ti...) are members of the „Second Position Club“ (see page 229).

být ... roků/let – to be... years old (**Je mi 20 let.**)

být zima/teplo – to be cold/hot (**Je mi zima.**)

být dobře/špatně – to be well/bad (**Je mi špatně.**)

hodit se – to be O. K. (time) (**Hodí se mi to.**)

chutnat – to like, to enjoy st. (**Chutná mi maso.**)

jit – to be good/bad at, to be doing in (**Nejde mi chemie.**)

líbit se – to like (**Líbí se mi tady.**)

slušet – to suit (**Sluší mi černá barva.**)

vadit – to hamper, to resent, to mind (**Vadí mi kouř.**)

zdát se – to seem; to have a dream (**Zdá se mi, že...**)

9. Čtete, co říká Alice. Pak mluvíte o sobě a dělejte věty podle modelu.

Například: **Není mi 20 let, je mi 35 let.**

Líbí se mi modrá barva.

Je mi často zima.

Chutná mi brokolice.

Když piju alkohol, je mi špatně.

Je mi 20 let.

Sluší mi červená barva.

Vadí mi špatné počasí.

Nejde mi matematika.

10. Čtete nebo posloucháte. Najděte a podtrhněte konstrukce s dativem.

1.

Alice telefonuje kamarádce:

Alice: „Ahoj, Lori. Ty jsi byla nemocná, vid? Už je ti dobře?“

Lori: „Ano, už je mi dobře. Co potřebuješ?“

Alice: „Nechceš jít se mnou do centra nakupovat? Musím si koupit šaty a taky potřebuju nějaké dárky.

Moje česká učitelka Eva bude mít svatbu a její přítel Petr má narozeniny. Je mu 23 let.“

Lori: „Fajn, nakupuju moc ráda. Kde a kdy se sejdem?“

Alice: „Hodí se ti to ve tři u pošty?“

Lori: „Ano, hodí.“

Alice s kamarádkou jsou v centru. Už koupily dárky pro Evu a Petra. Teď si Alice kupuje šaty.

Alice: „Co myslíš, sluší mi ty šaty?“

Lori: „Hmmm... Ta barva se mi nelíbí. Myslím, že černá ti nesluší. Dělá tě starší. Nechceš si zkusit ty modré šaty?“

Alice: „Tak jo. ... A jak mi sluší ty modré?“

Lori: „Moc ti sluší. Tak je koupíme a půjdeme na čaj. Je mi zima.“

2.

Petr telefonuje Tomovi:

Petr: „Tome, můžeš mi pomoci? Nejde mi anglická gramatika. Příští týden dělám zkoušku a zdá se mi, že nic neumím.“

Tom: „Samozřejmě, že ti pomůžu. Půjdeme na pivo a podíváme se na to. Hodí se ti to zítra odpoledne v pět?“

Petr: „Jo, hodí. Zvu tě.“

11. Spojte čísla a písmena.

1. Líbí se ti ty svetry?	A. Ne. Můžeme se sejít zítra?
2. Sluší mi ta barva?	B. Ne. Opravdu jsem to viděl.
3. Je ti špatně?	C. Je mi dvacet pět let.
4. Kolik je ti?	D. Ne. Už to dělám dvě hodiny.
5. Chutná ti to?	E. Myslím, že ne. Ta barva tě dělá starší.
6. Nezdálo se ti to?	F. Ne. Půjdeme do jiného obchodu.
7. Jde ti to?	G. Ne, proč? Je mi dobře.
8. Hodí se ti to?	H. Moc ne. Není to dobré.

12. Přeložte následující věty do vašeho jazyka.

1. Kolik je ti?/Kolik je ti let? – Je mi 20.	11. Chybí mi rodiče.
2. Kolik je Ireně – Je jí 32.	12. Jak ti jde chemie? – Dobře.
3. Kolik je Martinovi? – Je mu 49.	13. Líbí se ti tady? – Ne, nelíbí.
4. Je mi zima.	14. Líbí se vám ta kniha? – Ano, líbí.
5. Je mi teplo.	15. Nesluší mi žlutá, ale sluší mi zelená.
6. Co je ti? – Nic. Je mi dobře.	16. Aleně sluší ten svetr.
7. Co je ti? – Je mi špatně.	17. Vadí ti špatné počasí? – Ano, vadí.
8. Sejdeme se zítra. Hodí se ti to? – Ano to se mi hodí.	18. Vadí mi, když lidé kouří v restauraci.
9. Chutná ti večeře, kterou jsem udělal?	19. Zdá se mi, že šéf má špatnou náladu.
10. Chutná vám české jídlo? – Ano, chutná.	20. Zuzaně se zdá, že přší.

13. Dělejte otázky.

Například: být – teplo: **Je ti teplo?**

být – zima

líbit se – akční filmy

jít – matematika

vadit – špatné počasí

chutnat – zelenina

slušet – černá barva

vadit – arogantní lidi

líbit se – modrá barva

být – špatně

Jdeš na party k Petrovi a Evě?

Prepositions + the dative

69

Alice zase telefonuje Lori:

Alice: „Čau, Lori. Jdeš v pátek večer na tu party k Petrovi?“

Lori: „Ne. U Petra je party? Já nic nevím. Petr něco slaví?“

Alice: „Slaví dvě věci. Má narozeniny a taky udělal těžkou zkoušku z angličtiny. Myslím, že ji udělal **díky** Tomovi. Tom mu moc pomohl.“

Lori: „Aha. Kde ta party bude?“

Alice: „Chtěli ji dělat venku na zahradě, ale **kvůli** špatnému počasí bude uvnitř.“

Lori: „A kde Petr bydlí?“

Alice: „**Proti** stanici metra. Eva ti zavolá a řekne ti adresu.“

Lori: „Dobře. Tak se uvidíme v pátek.“

Pamatujte si:

Prepozice + dativ:

díky – thanks to (usually positive)

k/ke – 1. (to people and outside places) to, towards, up to
2. (with meals) for

kvůli – because of, by reason of (usually negative)

proti – against, opposite

14. Doplňte věty. Používejte prepozice *díky, k/ke, kvůli a proti*.

1. _____ našemu doktorovi jsem zdravý.

2. Jdu _____ doktorovi.

3. _____ špatnému počasí nemůžeme jet na výlet.

4. V červenci jedeme _____ moři.

5. Demonstranti protestujou _____ politice vlády.

6. Alena jde _____ holiči.

7. Jedeš na návštěvu _____ kamarádovi?

8. _____ kamarádce jsem dodělala školu.

9. Co máme dneska _____ obědu (= na oběd)?

10. Nemůžeme nikam jet _____ psovi. Nemáme ho kam dát.

15. Váš kamarád je nemocný. Řekněte mu, ať jde k specialistovi.

Například: Bolí mě koleno. – Musíš jít k ortopedovi.

Špatně vidím. Když čtu, bolí mě oči a hlava.

Je mi špatně, mám teplotu a bolí mě v krku.

Bolí mě zub.

Jsem pořád nervózní a smutný.

Jsem pořád unavený a mám často infekce a virózy.

Když jsem běžel na vlak, spadl jsem a bolí mě ruka.

Když kvetou květiny a stromy, pořád kašlu a kýčám.

alergolog

zubař

oční doktor (*coll. očař*)

psychiatr

psycholog

obvodní doktor (*coll. obvoďák*)

imunolog

chirurg

16. Dokončete věty.

1. Zítra jdu k _____

2. Jsem proti _____

3. Bydlím naproti _____

4. Kvůli _____

5. Díky _____